

ledes, at det kunde blive en Indtægtskilde for Staten, idet han nævnte, at der ad den Vej kunde fremkomme en Indtægt af flere hundrede tusinde Kroner. Jeg er enig med det ærede Medlem i, at Tidspunktet nok kunde være kommet til at forøge Nationalbankens udækkede Seddelmasse i Tilslutning til den Vej, man hidtil har fulgt. Oprindeligt blev den udækkede Seddelmasse — det var i 1840 — fastsat til mellem 20 og 21 Mill. Kr., i 1847 blev den forøget til 25 Mill. Kr., i 1854 steg den til 27 Mill. Kr., og i 1877 til 30 Millioner. Det vil altså ses, at man har stadig erkendt, at efterhaanden som Befolkningen tilføjede og dermed Omsætningskravene, var det rimeligt at give den udækkede Seddelmængde en passende Forøgelse. Efter 1877 har ikke nogen saadan fundet Sted, uagtet Befolkningen i disse 20 Aar er tiltaget stærkt og Omsætningen endnu mere. Det viser sig da ogsaa, at Minimum af Seddelgælden, der fra 1867 til 1871 kun udgjorde ca. 49 Mill. Kr., i 1877—81 gik op til 69 Mill. Kr., siden 1884 ikke har været 70 Mill., men stadig der over. Der er derfor for mig ingen Tvivl om, at man meget vel kunde gaa igen til en Forøgelse af Nationalbankens udækkede Seddelmængde, dog vistnok saaledes, at man ligesom ved tidligere Lejligheder gjorde Skridtet forsigtigt og varsomt og ikke med for stor en Udstedelse paa en Gang. Men jeg maa meget udtale mig imod, hvad det ærede Medlem anbefalede, at man skulde gøre dette til en Indtægtskilde for Staten. Jeg kan ikke se rettere end, at dette er en overmaade farlig Vej at komme ind paa. Naar Staten først benytter Seddeludstedelse som et Middel til at skabe sig Indtægt, vil man let komme videre og videre frem ad den Vej, indtil man til sidst er paa samme Punkt, hvor man var ved Aarhundredets Begyndelse og kommer ind paa det, at man i vanstellige, mange Tilfælde benytter Forøgelsen af Seddelmængden som finansiel Hjælpkilde for Staten. Jeg tror, at selv om der her kun er Tale om en lille Afgift af det Beløb, der skulde udstedes, vilde man meget let efterhaanden kunne komme videre paa den Vej, og det, som Erfaringen tilstrækkelig har lært os, er, at det er af største Vigtighed for Landet, at Pengesæsenet er fast og sikkert ordnet, og at ikke helt andre Hensyn end Hensynet til selve Omsættningens Krav influerer paa Seddelmængden. Jeg vilde derfor meget fraraade at gaa den Vej, som det ærede Medlem synes at ville anvise, at man altsaa gjorde en succesfuld Udvidelse af Seddelmængden til en Indtægtskilde for Statskassen.

Jeg finder det ikke rigtigt, da Talerne ere saa mange, at komme tilbage til de Spørgsmaal, jeg allerede har haft Lejlighed til at berøre, da jeg første Gang havde Ordet. For at min Tavshed ikke skal udtydes urigtig, skal jeg dog kun bemærke, at hverken de Udtalelser, som fremkom fra den højtærede Finansminister eller nu sidst fra det ærede Medlem for Præsto Amts 6te Valgkreds (Bosjen) have overbevist mig om, at Staten vil handle rigtigt i at benytte en Konvertering af Statsgælden ensidigt i enkelte Interessers Favn paa et Tidspunkt, hvor den ikke er naturlig begrundet i selve Pengemarkedets Tilstand og de finansielle Forhold, saa at den maa siges at være en i og for sig hensigtsmæssig finansiel Foranstaltning.

N. Nielsen: Jeg skal ikke længe lægge Beslag paa Tingets Tid, jeg skal kun gøre nogle enkelte Henstillinger af saaglig Natur og dernæst et Par almindelige politiske Bemærkninger, som jeg finder Anledning til at gøre, efter hvad de senere Dage have bragt os af den Art. Maa jeg først henlede den højtærede Indenrigsministers Opmærksomhed paa, at der i Hjør forelaa for Tinget et Andragende angaaende Undersøgelsen af en Jærnbanelinie Viborg-Herning. Indstillingen desangaaende blev taget tilbage, blev altsaa ikke henvist til den tidligere Trafikminister, men jeg vil dog henlede den højtærede Indenrigsministers Opmærksomhed paa det særlige Forhold, der var til Stede, nemlig at Komiteen for denne Bane i sin Tid havde indleveret til Ministeriet nogle Papirer, hvis Tilvejebringelse havde kostet adskillige Tusinde Kroner, og som vare bortkomne. Den daværende Trafikminister udtalte, at der mulig forelaa et Erstatningskrav, det skulde han ikke benægte og heller ikke udtale sig om. Jeg vil henlede den ærede Ministers Opmærksomhed paa Forholdet af Hensyn til, hvad der senere maatte komme frem i denne Sag i Form af ny Andragender om at faa Erstatning eller i Form af Andragende om at faa Linien undersøgt paa ny. Til at komme ind paa Hovedspørgsmaalet finder jeg selvfølgelig ingen Anledning ved denne Lejlighed. — Maa jeg endvidere henlede den højtærede Ministers Opmærksomhed paa Forholdet med Hensyn til Skolebørns Ferierejser. Det er jo noget, der er kommet frem i de senere Aar, og som vistnok er til overordentlig stor Nytte, at Skolebørnene faa fri Ferierejser, men det gaar jo ofte saa, at en Ting i og for sig kan være meget god, men at dens Udførelse har adskillige Mangler, som det var ønskeligt at faa rettede. For-